

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۶/۱۶

داکتر لودویگ آدمک
ترجمه: رحمت آریا

د افغانستان بایوگرافیکي قاموس

دوهم ټوک (دوه اتیایمه برخه)

دستگیر پنجشیری

د ملک داد محمد زوی په ۱۹۳۳ز کال کې په پنجشیر کې زېږېدلی دی. په هرات کې د خپلو لومړنیو زده کړو له بشپړولو وروسته د کابل په دارالمعلمینو کې شامل سو. د کابل پوهنتون د ادبیاتو له پوهنځي څخه ئې لیسانس تر لاسه کړ. د انیس د تحریر د هیئت غړی. له ۱۹۵۸ تر ۱۹۵۹ز کال پورې د انیس د څېړنې او مطالعې مدیر. د اطلاعاتو او کلتور په وزارت کې د کتابتونونو مرستیال مدیر او له ۱۹۵۹ تر ۱۹۶۰ز کال پورې د کابل په دارالمعلمینو کې د ادبیاتو ښوونکی. له ۱۹۶۳ تر ۱۹۶۴ز کال پورې د اطلاعاتو او کلتور په وزارت کې د ارتباطاتو مدیر. په ۱۹۶۳ز کال کې په رادیو افغانستان کې د سانسور مدیر. له ۱۹۶۶ تر ۱۹۶۷ز کال پورې د کلتور په ریاست کې د فولکلور مدیر. له ۱۹۶۷ تر ۱۹۶۹ز کال پورې د اطلاعاتو او کلتور په وزارت کې د لاسي خطونو د نسخو مدیر. په ۱۹۶۸ز کال کې د اطلاعاتو او کلتور په وزارت کې د ادبي جوايزو مدیر. د ولسي جرگې ټاکنو ته ئې ځان کانديد کړ خو په دې تور ونيول سو چې سیاسي اله گوله ئې رامنځته کوله. له ۱۹۶۹ تر ۱۹۷۲ز کال پورې زنداني سو. د خلق د گوند یو له بنسټ ایښودونکو څخه دی. د «جنبش کارگری» د فرکسیون مشر. د غوايي له پاڅون وروسته د ۱۹۷۸ز کال د می له میاشتې د اگست تر میاشتې پورې د معارف وزیر سو. د ۱۹۷۸ز کال د اگست په میاشت کې د ټولگټو/ فواید عامې وزیر سو. د ۱۹۷۹ز کال د دسمبر په ۲۷ د لنډې مودې لپاره ونيول سو. د حفیظ الله امین له پرځېدلو وروسته د ۱۹۸۰ز کال د جنورې د میاشتې له ۱۱ نېټې وروسته د سیاسي بیرو غړی. د مرکزي کمېټې او د انقلابي شوری غړی. د لیکوالانو او شاعرانو د اتحاديې رئیس. ویل کېږي چې خپل مستقل دریځ ئې ساتلی دی. د ۱۹۸۵ز کال د نوامبر په میاشت کې ورڅخه وغوښتل سول چې د صحي معاذیرو له کبله دې د گوند د مرکزي کمېټې او د سیاسي بیرو له غړیتوب څخه لاس واخلي.

غلام حیدر پنجشیری

د شاه محمود پر مهال د «وطن» د ډلې غړی. د دولتي انحصاراتو رئیس. له سیاسي اړخه فعال. د ۱۹۷۸ز کال په اوږدو کې د خلقیانو د واکمنۍ پر مهال زنداني او بیا ووژل سو.

د پاڼو شمیره: له 1 تر 4

غلام صفدر پنجشيري

د کاپيسا د ولايت له پنجشير څخه دى. په مصر او د امريکا په متحده ايالاتو کې ئې تحصيلا ت کړې دي. د کابل پوهنتون د ادبياتو د پوهنځي استاد. د عربي ادبياتو د دپيارتمنت رئيس. د تره کي د واکمنۍ پر مهال له کاره برطرف او په کور کې تر نظارت لاندې کښېنول سو. پاکستان ته وتښتېد او اوس په سعودي عربستان کې ژوند کوي. د مکې د بناړ د رابطه عالميه اسلامي په ادارې کې په کار مقرر سوى دى. مؤلف. مورنۍ ژبه ئې دري ده.

غلام سخي پنجشيري

د کاپيسا د ولايت د پنجشير له ولسوالۍ څخه د شير ميرزا زوى. په مصر او د انديانا په پوهنتون کې ئې تحصيلا ت کړې دي او همدلته ئې په ۱۹۶۷ز کال کې په عامه اداره کې روزنه وليدله. د کابل پوهنتون په ادارې چارو کې اسيستانت، مرستيال رئيس او رئيس.

جنرال غلام رسول نورستاني : وگورئ : پرمچ

عبدالهادي داوي : وگورئ : پريشان

محمد اکبر پرواني

په ۱۹۱۱ز کال کې په کندهار کې زېږېدلى دى. د حبيبيې په ليسې کې ئې زده کړې کړې دي. په ۱۹۲۵ز کال کې ملکي مأمور سو. په ۱۹۲۷ز کال کې د باندنيو چارو په وزارت کې مقرر سو. په ۱۹۲۷ز کال کې په انقري کې په افغان سفارت کې د سکرتر په توگه وگومارل سو. په ۱۹۳۰ز کال کې د کود يا شفر کاتب او په ۱۹۳۵ز کال کې د باندنيو چارو په وزارت کې د ختيځو چارو د بيسک مأمور. په ۱۹۳۶ز کال کې په کندهار کې او په ۱۹۳۸ز کال کې په هرات کې د باندنۍ رابطې افسر. په ۱۹۳۹ز کال کې د باندنيو چارو په وزارت کې د سياسي څانگې ددريمي برخې سرپرست مدير او د سياسي څانگې د څلورمې برخې مدير. په ۱۹۴۰ز کال کې په کراچۍ کې افغان قنسل، او په ۱۹۴۲ز کال کې په پېښور کې د افغان سوداگرۍ استازى. په ۱۹۴۷ز کال کې په پلخمرې کې کمشنر، او په ۱۹۴۹ز کال کې د افغانستان د بورې او پتروليم د کمپنۍ مرستيال رئيس. په ۱۹۵۱ز کال کې په کويټې کې افغان قنسل. په ۱۹۵۶ز کال کې د ترانسپورت رئيس. په ۱۹۶۴ز کال کې د هوټلونو د سهامې شرکت اجرائيوي رئيس. پرواني له ايران سره د سرحدي نينو د بيا کتنې او اصلاح او د سرحدي ستونزو د حل په کميسيون کې برخه درلودله. تر ډېرې مودې پورې بې کاره وو تر څو چې ولسمشر تره کي د ۱۹۷۸ز کال د جولای په مياشت کې په سعودي عربستان کې د افغانستان د سفير په توگه وټاکه. د ۱۹۷۹ز کال د ډسمبر د مياشتې په پينځمې نېټې ئې خپل کار پرېښود او د ۱۹۸۵ز کال په پای کې په سعودي عربستان کې وفات سو.

محمد اکرم پرونتا

د امير حبيب الله خان د کتابدار محمد ابراهيم زوى په ۱۹۰۷ز کال کې زېږېدلى دى. لومړۍ زده کړې کې ئې په کور او د حبيبيې په ښوونځي کې کړې دي. په ۱۹۲۱ز کال کې جرمني ته لوړو د زده کړو لپاره لاړ. په ۱۹۲۹ز کال کې د نجات د ليسې ښوونکى. په ۱۹۳۰ز کال کې يو ځل بيا جرمني ته لاړ او د انجنيرۍ ديپلوم ئې تر لاسه کړ. په

د پاڼو شمېره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له رايرلو مخکې په څير و لولئ

۱۹۴۰ز کال کې افغانستان ته راستون سو. د ماهیپر او د ورینمین تنګي له لارې د کابل – جلال آباد د لویې لارې د ډیزاین او د جوړولو مسوول وو. په ۱۹۵۰ز کال کې ښي د ټولګټو په وزارت کې د ډایرکټر جنرال او مرستیال وزیر په توګه کار وکړ او په ۱۹۵۱ز کال کې ددې وزارت وزیر سو. له ۱۹۵۳ تر ۱۹۶۳ز کال پورې یې کاره وو. په ۱۹۶۳ز کال کې د اندونیزیا سفیر. د ۱۹۶۶ز کال د جولای د میاشتې په ۱۶ د پولند د سفیر په توګه وګومارل سو. د سنا غړی. په ۱۹۷۸ز کال کې له خپل کشر ورور شریف سره یو ځای ونيول سو، زنداني او بیا ترې تم سو. واده ئې کړی وو- مېرمن ئې سره له څلورو بچیانو د امریکا په متحده ایالاتو کې ژوند کوي.

پوهاند محمد صالح پرونتا

د محمد اکرم پرونتا ورور، د سرکاتب محمد ابراهیم زوی په ۱۹۱۲ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. د استقلال په لیسې کې ئې زده کړې وکړې خو له فراغت مخکې زنداني سو. د خواطر قهرمان کتاب ئې په ۱۹۳۳ز کال کې لیکلی دی او یو ځل بیا د دوه وو کلونو لپاره زنداني سو. د صدراعظم شاه محمود غازي سکرتر او د ملکي خدماتو مأمور. د تاریخي ټولني غړی. د افغانستان د المپیک د کمېټې رئیس او په ایران کې ئې د افغان سپورتي ډلې مشري ئې وکړله. په ۱۹۵۳ز کال کې یې کاره وو. له مارشال شاه ولي سره ئې د هغه کتاب یادداشت های من ته د موادو په چمتو کولو کې مرسته وکړه. د حبیبیې د لیسې ښوونکی او د کابل پوهنتون مدرس. د لاسي خطي نسخو راټولونکی. په ۱۹۷۸ز کال کې ئې خپل دوه وروڼه له لاسه ورکړل او له یوه طبي درملیز سفر وروسته په ۱۹۸۰ز کال کې بېرته افغانستان ته راستون سو. زوی ئې انجنیر همایون په ۱۹۸۴ز کال کې زنداني سو. د خپل لوی کتابتون او پریمانو خطي نسخو د ټولګي په لرلو شهرت لري. واده ئې کړی او څلور واره بچیان ئې په اروپا کې ژوند کوي.

محمد شریف پرونتا

د محمد صالح پرونتا ورور، او د محمد ابراهیم زوی په ۱۹۱۹ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. معمار یا د ودانولو چارو انجنیر. د کابل هوټل په ډیزاین او جوړولو کې ئې مرسته وکړه او هم ئې په نوي ښار/ شهر نو کې د مېرمنو د ټولني / انجمن زنان د ودانۍ په ډیزاین او جوړولو کې کار وکړ. په شوقي توګه ئې په هندي کلاسیکي موسیقي کې زده کړه وکړه او خپل درې زامن ئې په کې وروزل. په ۱۹۷۸ز کال کې له خپل ورور محمد اکرم پرونتا سره یو ځل ونيول سو او تر اوسه دواړه ترې تم دي. واده ئې کړی او شپږ بچیان لري چې اوس په جرمني او د امریکا په متحده ایالاتو کې ژوند کوي.

محمد وحید پرونتا

د پوهاند محمد صالح زوی په ۱۹۴۲ز کال کې په کابل کې زېږېدلی دی. د حبیبیې په لیسې کې ئې زده کړې کړي او په ۱۹۶۴ز کال کې د کابل له پوهنتون څخه فارغ سو. له ۱۹۷۱ تر ۱۹۷۲ز کال پورې ئې د کاناډا د نړۍ وال پرمختګ د ایجنسی CIDA،^[1] تر فیلوشیپ لاندې ئې زده کړې وکړي او له ۱۹۷۵ تر ۱۹۷۶ز کال پورې ئې د کار د نړۍ وال سازمان ILO،^[2] تر فیلوشپ لاندې په برتانیې کې زده کړې وکړي. په ۱۹۶۵ز کال کې د مکلفیت دوره. په

¹ -Canadian International Development Agency

² - International Labor Organization

۱۹۶۶ز کال کې د صنعتي پرمختګ د بانک^[3] کارمند. په ۱۹۷۳ز کال کې د کانونو د وزارت کارمند. په ۱۹۷۸ز کال کې بالا مرغاب ته تبدیل سو. اوس له خپلې مېرمن او دوه وو بچیانو سره په انگلستان کې ژوند کوي.

محمد صدیق پسرلی

د (رمضان خان)^[4] زوی د کنډز په چهار درې کې^[5] زېږېدلی دی. په قوم خروټی دی. ادبیات یې په کور دننه زده کړي دي. په ۱۹۵۳ز کال کې د مطبوعاتو رسمي کارمند. د پښتون ږغ غړی. د سندرو مصنف او شاعر.

نور بیا

محمد عثمان پښتون

په ۱۸۸۷ز کال کې په کندهار کې زېږېدلی دی. د چمن او...

[قدرمنو لوستونکو! د بناعلی رحمت آریا د آرشیف: لینک](#)

³ -Industrial Development Bank

4 - په انگلیسي متن کې ټایپي تېروتنه سوي او رمضان خان ورڅخه Marazan Khan لیکل سوی دی. - ژ
5 - د امریکا غږ د راپږو د ۱۳۹۲ل کال د مرغومي د ۲۲ ورځې د خپرونې پر بنسټ : «د پښتو ژبې غزلبول او د مخکښو شاعرانو یو شاعر او لیکوال محمد صدیق پسرلی د ۸۵ کالو په عمر د هند په پلازمینه ډهلي کې تیره شپه وفات شو. محمد صدیق پسرلی په ۱۳۰۷ هجري لمريز کال کې د غزني په ولايت کې زېږېدلی وو خو وروسته یې بیا کورنۍ کنډز ته کډه شوي ده. لومړنۍ او منځنۍ زده کړي یې په کنډز کې کړي دي. د ژوند د خوانی برخه یې د کنډز په چهاردره ولسوالۍ کې تېره کړې ده. له کمونستي کودتا وروسته یې افغانستان په ۱۳۵۹ لمريز کال کې پرېښی او کورنۍ سره پاکستان ته کډه شوي دي.» له دې کبله د استاد پسرلي د زېږون د ځای په هکله دلته تېروتنه سوي ده. همدا شان ويکيپېډيا هم د استاد د زېږون ځای د غزني ولايت ښيي. - ژباړونکی

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلینکي د لیکنيزې بڼې پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ